

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 250/08-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť Mgr. I. V., B., zastúpeného advokátom Mgr. V. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 123/05 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 123/05 p o r u š i l základné právo Mgr. I. V., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 123/05 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. Mgr. I. V. p r i z n á v a primerané finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Mgr. I. V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,85 € (slovom tristotridsaťjeden eur a osemdesiatpäť centov), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokáta Mgr. V. Š., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 5. júna 2008 č. k. II. ÚS 250/08-10 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Mgr. I. V., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 123/05 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že: „Dňa 25. 10. 2005 sťažovateľ podal súdnemu exekútorovi Mgr. J. K. návrh na vykonanie exekúcie na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava I (...) zo dňa 19. 04. 2002, č. k. 14 C 29/01-47, ukladajúceho odporcovi povinnosť vypratať garáž vo vlastníctve sťažovateľa. (...)

Od podania návrhu na vykonanie exekúcie uplynul viac ako 1 rok a 4 mesiace, pričom do dnešného dňa nebolo rozhodnuté ani len o námietkach proti exekúcii. Exekúcia tak začala výlučne de iure, v skutočnosti však vôbec nie je vykonávaná.

Podľa ust. § 50 ods. 2 Exekučného poriadku je súd povinný rozhodnúť o námietkach proti exekúcii do 60 dní od ich doručenia súdu. Námietky boli na OS BA I doručené najneskôr dňa 20. 04. 2006, do dnešného dňa však súd o nich nerozhodol, napriek uplynutiu viac ako 1 roka a 3 mesiacov.

Predsedníčka OS BA I v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní poukázala na skutočnosť, že povinný podal návrh na obnovu konania, v dôsledku čoho sa vyššia súdna úradníčka musí pred rozhodnutím vo veci najprv oboznámiť so súdnym spisom, ktorého sa návrh na obnovu konania týka. Zároveň uviedla, že vzhľadom na nemožnosť navrátenia veci do pôvodného stavu v exekučnom konaní by mohla byť spôsobená škoda.

Predovšetkým treba povedať, že podanie návrhu na obnovu konania nezbavuje súd povinnosti rozhodnúť o námietkach proti exekúcii. Návrh na povolenie odkladu exekúcie pritom žiadnym spôsobom nesúvisí s konaním o námietkach, ale ide o dva samostatné návrhy, o ktorých musí byť aj osobitne rozhodované. Pokiaľ by podľa názoru predsedníčky OS BA I mohla v dôsledku nerozhodnutia o návrhu na odklad exekúcie vzniknúť škoda, je otázne, prečo teda o tomto návrhu súd do dnešného dňa nerozhodol.

Škoda však v súčasnosti vzniká najmä sťažovateľovi, ktorý napriek vykonateľnému súdnemu rozhodnutiu nemôže užívať svoj majetok. Náhradu tejto škody bude sťažovateľ samozrejme požadovať od štátu v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z.

Návrh na obnovu konania je pritom úplne bezpredmetný, keďže dôvodom obnovy konania má byť svedecká výpoveď týkajúca sa skutočností nepodstatnej pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním.

Povinný pritom v tejto veci podal aj návrh na určenie jeho vlastníctva. V konaní bol vykonaný aj ním navrhovaný dôkaz, napriek tomu OS BA I jeho návrh zamietol rozsudkom zo dňa 05. 06. 2007, č. k. 26 C 150/2006-49, čím bolo vlastnícke právo sťažovateľa opätovne potvrdené.

Bez dôvodnou nečinnosťou OS BA I tak došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľ sa domáhal odstránenia prieťahov v konaní sťažnosťou predsedníčky OS BA I, ktorá mu síce dala za pravdu, v podstate mu však oznámila, že v jeho veci sa až do rozhodnutia o návrhu povinného na obnovu konania konať nebude. Tvrdenie o absencii subjektívneho zavinenia prieťahov v konaní je pritom v rozpore so skutočnosťami uvedeným v odpovedi predsedníčky OS BA I. Zámer nahliadnuť do iného spisu toho istého súdu nie je dôvodom pre nekonanie vo veci námietok, pričom Exekučný poriadok nedovoľuje súdu 60 -

dňovú lehotu na rozhodnutie o námietkach prekročiť zo žiadneho dôvodu, a teda ani z dôvodu podania návrhu na obnovu konania. Pokiaľ však vyššia súdna úradníčka cítila potrebu nahliadnuť do iného súdneho spisu a iné oddelenie toho istého súdu by nevyhovelo jej žiadosti o zapožičanie spisu, nič jej nebránilo navštíviť príslušnú súdnu kanceláriu a do spisu nahliadnuť. V súdnom spise vo veci obnovy konania (14 C 487/2004), ani v pôvodnom súdnom spise (14 C 29/2001), sa pritom nenachádza ani jedna žiadosť vyššej súdnej úradníčky o zapožičanie spisu. Prieťahy v konaní sú teda jednoznačne subjektívne zavinené.

Je tiež nenáležité, keď predsedníčka súdu vysloví záver o absencii subjektívneho zavinenia v situácii, keď podľa jej názoru prieťahy zapríčinilo iné oddelenie ňou riadeného súdu. Sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní smerovala proti postupu súdu ako takého, nie proti postupu vyššej súdnej úradníčky. Nebol preto dôvod zaoberať sa pri vybavovaní sťažnosti výlučne osobou jednej vyššej súdnej úradníčky. (...)

Ani v prípade, že Ústavný súd SR skonštatuje, že právo sťažovateľa bolo postupom OS BA I porušené, nemôže to účinne odstrániť porušenie jeho práv, ku ktorému doterajšou nečinnosťou došlo. Sťažovateľ pritom ako vlastník riadne zapísaný na liste vlastníctva a napriek právoplatnému a vykonateľnému súdnemu rozhodnutiu nemôže užívať svoj majetok. Od podania návrhu na začatie súdneho konania pritom uplynulo viac ako 6 rokov, sťažovateľ sa napriek tomu svojho práva domohol iba *de iure*, garáž však do dnešného dňa vyprataná nie je.

Vzhľadom na celkovú dobu konania, bezdôvodnú, subjektívne zavinenú úplnú nečinnosť OS BA I a správanie sťažovateľa, ktorý k prieťahom nijako neprispel, považuje sťažovateľ sumu 100.000,- Sk za primerané finančné zadostučinenie za nemajetkovú ujmu.

Sťažovateľovi doposiaľ vznikli v konaní trovy vo výške 6.296,- Sk pozostávajúce z odmeny advokáta za 2 úkony právnej služby á 2.970,- Sk (prevzatie veci, podanie sťažnosti) a 2 x paušálnej náhrady výdavkov á 178,-Sk. (...)

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby Ústavný súd SR vyniesol tento nález:

1 Právo Mgr. I. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 123/2005 porušené bolo.

2. Mgr. I. V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia k rukám advokáta do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. G. B., listom z 31. marca 2009 sp. zn. Spr. 3589/08 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 15. apríla 2009.

2.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

«(...) netrvám na ústnom prejednaní doručenej ústavnej sťažnosti. (...)

V období od podania návrhu na odklad exekúcie do rozhodnutia o tomto návrhu, súd vo veci síce vykonal procesné úkony, avšak nerozhodol v lehote, čo možno považovať za prieťah v konaní, ktorý bol spôsobený predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu, administratívnym pochybením civilnej kancelárie, ktorá na žiadosť VSÚ o pripojenie spisu sp. zn. 14C 29/2001 nereagovala, a až na základe osobnej žiadosti sudcu v auguste 2007 bol spis predložený na naštudovanie. Vec bola vrátená civilnou kanceláriou až v októbri 2007 do exekučnej kancelárie na ďalší procesný postup. Vzhľadom na vysoký nápad v oddelení „1 Er“ a pretrvávajúci veľký počet nevybavených vecí v oddelení 1 Er sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi sudkyne a vyšších súdnych úradníkov predĺžili. O námietkach súd nerozhodol v lehote, keďže mu neboli predložené spolu s námietkami potrebné doklady pre zistenie, či boli podané v zákonom stanovenej lehote a musel vo veci vykonať úkony za účelom ustálenia skutkového stavu.

V období od 12. 06. 2008 do 26. 03. 2009 sa predmetný spis nenachádzal na tunajšom súde. Dňa 12. 06. 2008 bol predmetný spis doručený Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu odvolania. Dňa 10. 07. 2008 bol predmetný spis na základe žiadosti zaslaný Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Dňa 30. 12. 2008 bol predmetný spis na základe žiadosti zaslaný na Disciplinárny súd Slovenskej republiky. Dňa 27. 01. 2009 sa

predmetný spis vrátil na Krajský súd v Bratislave. Dňa 26. 03. 2009 bol predmetný spis vrátený tunajšiemu súdu.

Predmetné konanie je poznačené prietahmi v konaní, čo možno považovať v danej veci za objektívny prietah, ktorý bol spôsobený predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu ako aj nedostatočným personálnym obsadením sudcov na civilnom úseku tunajšieho súdu. Vzhľadom na vysoký nápad v oddelení „1 Er“ a pretrvávajúci veľký počet nevybavených vecí v oddelení 1 Er sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi sudkyne a vyšších súdnych úradníkov predĺžili.

Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že som pristúpila k sledovaniu veci a požiadala som zákonného sudcu o konanie vo veci, tak aby k ďalším prietahom v konaní nedochádzalo. Nakoľko zaťaženosť súdneho oddelenia resp. jednotlivých obchodných sudcov nemôže byť dôvodom na porušenie práva účastníka konania garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, mám za to, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými prietahmi avšak objektívneho charakteru. Ide o spor, ktorým sa účastník domáha vypratania nebytových priestorov.

V prípade, že Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonný sudca subjektívnym konaním nezavinil vznik prietahov v konaní a tento bol čiastočne spôsobený aj navrhovateľom. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prietahu v konaní, prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a nepriznal mu finančné zadosťučinenie v plnej výške. (...)»

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol najmä, že:

„Predsedníčka OS BA I vo svojom vyjadrení zo dňa 31. 03. 2009 uznáva, že došlo k prietahom v konaní, tieto však vydáva za objektívne. Z obsahu jej vyjadrenia pritom evidentne vyplýva, že išlo o subjektívne zavinené prietahy. Túto skutočnosť potvrdzuje aj podanie disciplinárneho návrhu proti konajúcej sudkyňi za prietahy v tejto veci, o ktorom sa vo svojom vyjadrení nepriamo zmieňuje aj predsedníčka OS BA I. Podľa

medializovaných informácií disciplinárny súd sudkyňu oslobodil s odôvodnením, že prieťahy boli zavinené vyššou súdnou úradníčkou. (...)

Predsedníčka OS BA I v prehľade úkonov vykonaných súdom vo veci uvádza aj opakované interné žiadosti oddelenia I Er oddeleniu 14C o zapožičanie spisu. Táto skutočnosť však nemôže nič zmeniť na subjektívnom zavinení prieťahov zo strany zamestnancov OS BA I, nakoľko tak oddelenie I Er, ako aj oddelenie 14C sú súčasťou OS BA I a je plne v kompetencii predsedníčky OS BA I, aby si zjedнала poriadok medzi súdnou administratívou a vyššími súdnymi úradníkmi. (...) Sťažovateľ (...) považuje za doslova cynické, ak predsedníčka OS BA I s poukazom na údajne objektívnu príčinu prieťahov žiada priznať nižšie finančné zadostučinenie.

Pochybné je aj tvrdenie predsedníčky OS BA I o nadmernej zaťaženosti oddelenie I Er. Uvedené oddelenie stíha vydávať poverenia na vykonanie exekúcie cca do 1 mesiaca, ako to bolo aj vo veci sťažovateľa, keď však malo rozhodnúť o námietkach vo veci exekúcie sťažovateľa, tak zrazu je tak strašne personálne poddimenzované, že nedokáže rozhodnúť niekoľko rokov, pričom si nachádza nové a nové výhovorky.

Uznesením zo dňa 30. 10. 2007 OS BA I povolil odklad exekúcie z dôvodu, že sa očakáva jej zastavenie. Prečo súd očakáva zastavenie exekúcie však v odôvodnení uznesenia neuviedol. Uvedené uznesenie je však absolútne nezákonné a následné odvolacie konanie ešte viac prispelo k prieťahom v konaní.

Predovšetkým OS BA I opomenul, že podanie návrhu na obnovu konania bez ďalšieho nezakladá predpoklad, že tomuto návrhu bude vyhovené a exekučné konanie bude zastavené. Exekučný súd by síce mohol takýto záver vysloviť, musel by sa však zaoberať obsahom a najmä dôvodmi návrhu na obnovu konania, čo však v prípade sťažovateľa OS BA I vôbec neurobil.

Návrh na obnovu konania podaný povinným bol však absolútne nedôvodný, keďže jediným dôvodom obnovy konania bol návrh na vypočutie svedkyne, ktorá má potvrdiť, že povinný vyplatil matke sťažovateľa ako vtedajšej vlastníčke garáže kúpnu cenu. Uvedené však jednak nezodpovedalo skutočnosti, ale najmä je to absolútne irelevantné, keďže vlastníctvo nehnuteľnosti sa NIKDY nenadobúda zaplatením kúpnej ceny, ale výlučne písomnou zmluvou, a aj to až povolením jej vkladu do katastra nehnuteľnosti. Už v pôvodnom konaní 14C 29/01 bolo pritom nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že

povinný nikdy žiadnu zmluvu o prevode vlastníctva garáže neuzavrel. Dôkaz týkajúci sa vyplatenia kúpnej ceny preto nemôže byť dôvodom obnovy konania, v ktorom bolo otázka vlastníctva garáže posudzovaná ako otázka predbežná. Otázne je, na aký účel sa teda oddelenie I Er domáhalo nahliadnutia do spisu I4C 29/01, keď všetky uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o povolení odkladu exekúcie neboli ani v najmenšom zohľadnené a uznesenie o povolení odkladu bolo odôvodnené iba samotným podaním návrhu na obnovu konania, čo však oddeleniu I Er bolo známe už zo samotného návrhu povinného na povolenie odkladu exekúcie, ku ktorému bola priložená aj kópia návrhu na obnovu konania.

Sťažovateľ netrvá na ústnom prejednaní jeho sťažnosti.

Sťažovateľ si uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 443,55 € (...)“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. I Er 123/05:

Dňa 31. októbra 2005 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vypratáním autogaráže. Oprávneným bol sťažovateľ a povinným Ing. D. I., bytom v B. (ďalej len „povinný“).

Dňa 2. novembra 2005 súd vyzval súdneho exekútora, aby zabezpečil podpísanie návrhu na vykonanie exekúcie oprávneným, teda sťažovateľom.

Dňa 16. novembra 2005 súdny exekútor doručil súdu návrh podpísaný sťažovateľom.

Dňa 18. novembra 2005 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré bolo exekútorovi doručené 24. novembra 2005.

Dňa 14. februára 2006 súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie.

Dňa 3. marca 2006 bol okresnému súdu doručený návrh povinného na odklad exekúcie, ktorý odôvodnil tým, že podal návrh na obnovu toho konania, v ktorom bol vydaný exekučný titul. V ten istý deň podal povinný aj námietky proti exekúcii a trovám exekúcie.

Dňa 9. marca 2006 súdny exekútor predložil súdu výhrady voči námietkam povinného.

Dňa 20. apríla 2006 súd vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k podaniam povinného.

Dňa 24. apríla 2006 vyššia súdna úradníčka požiadala o pripojenie spisu okresného súdu sp. zn. 14 C 29/01, ktorý sa týkal návrhu povinného na obnovu konania.

Dňa 15. mája 2006 bolo opätovne požiadané o pripojenie spisu sp. zn. 14 C 29/01. Toho istého dňa bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k námietkam povinného proti exekúcii a k jeho návrhu na odklad exekúcie.

Dňa 19. júla 2006 vyššia súdna úradníčka znovu žiadala o zapožičanie spisu sp. zn. 14 C 29/01.

Dňa 12. októbra 2006 spisová kancelária okresného súdu 14 C oznámila, že nie je možné zapožičať žiadaný spis.

Dňa 24. januára 2007 bol opätovne žiadaný spis sp. zn. 14 C 29/01.

Dňa 9. augusta 2007 zákonná sudkyňa nahliadla do súdneho spisu sp. zn. 14 C 29/01 a do spisu sp. zn. 14 C 487/04 a zistila skutočnosti potrebné pre rozhodovanie o podaných návrhoch povinného.

Dňa 30. októbra 2007 okresný súd uznesením č. k. 1 Er 123/05-44 povolil odklad predmetnej exekúcie. Toho istého dňa súd vyzval exekútora na doloženie dokladov potrebných pre rozhodovanie o námietkach povinného proti exekúcii, a to na doručenie upovedomenia o začatí exekúcie a doklad preukazujúci doručenie predmetného upovedomenia povinnému.

Dňa 7. decembra 2007 exekútor doručil súdu požadované doklady.

Dňa 28. decembra 2007 bolo súdu doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu o povolení odkladu exekúcie.

Dňa 16. marca 2008 súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na predloženie „originálu“ plnej moci na zastupovanie v danej veci.

Dňa 4. apríla 2008 právny zástupca sťažovateľa predložil súdu požadované splnomocnenie.

Dňa 14. apríla 2008 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené uznesenie okresného súdu č. k. 1 Er 123/05-44.

Dňa 29. apríla 2008 súd doručil odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu o povolení odkladu exekúcie povinnému s tým, že sa môže k tomuto vyjadriť.

Dňa 12. júna 2008 bol spis s opravným prostriedkom predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) na rozhodnutie.

Dňa 10. júla 2008 bol predmetný spis zaslaný Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Dňa 20. augusta 2008 právny zástupca sťažovateľa oznámil okresnému súdu, že predmetný návrh povinného na obnovu konania bol dňom 13. mája 2008 právoplatne zamietnutý.

Dňa 17. decembra 2008 súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil, či trvá na podanom odvolaní.

Dňa 18. decembra 2008 Disciplinárny súd Slovenskej republiky (ďalej aj „disciplinárny súd“) požiadal krajský súd o zaslanie spisu.

Dňa 30. decembra 2008 bol predmetný spis doručený disciplinárnemu súdu.

Dňa 19. januára 2009 bolo krajskému súdu doručené oznámenie právneho zástupcu sťažovateľa, že na podanom odvolaní trvá.

Dňa 27. januára 2009 bol predmetný spis vrátený krajskému súdu.

Dňa 26. februára 2009 krajský súd svojím uznesením č. k. 17 CoE/187/08-72 zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie exekučné konanie.

Dňa 26. marca 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 27. marca 2009 okresný súd uznesením č. k. 1 Er 123/05-75 zamietol námietky povinného proti exekúcii a námietky proti trovám exekúcie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 123/05 dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už uviedol, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní, keďže nútený výkon súdnych a iných

rozhodnutí je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a treba ho tiež považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom požiadavku na rýchly a efektívny postup súdu pri rozhodovaní v rámci konania týkajúceho sa núteného výkonu rozhodnutia je vzhľadom na jeho charakter a účel potrebné posudzovať ešte dôraznejšie ako v konaní „o práve samom“, ktoré mu predchádzalo (napr. III. ÚS 15/03, III. ÚS 29/04).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom. Sťažovateľ (a ani súdny exekútor) neprispel svojím správaním k prietahom v konaní, aktívne sa dožadoval pokračovania v konaní podaním sťažnosti na prietahy v konaní.

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol v danej veci dlhodobo nečinný, konkrétne od 15. mája 2006 do 9. augusta 2007 (Zákonná sudkyňa iba po pätnástich mesiacoch nahliadla do súdnych spisov sp. zn. 14 C 29/01 a do spisu sp. zn. 14 C 487/04, ktoré sa nachádzali rovnako na Okresnom súde Bratislava I, a zistila skutočnosti potrebné pre rozhodovanie o podaných*

návrhoch povinného. Vzhľadom na povahu veci tak mohla urobiť napr. už 15. mája 2006, namiesto opakovanej výzvy o pripojenie týchto spisov.) Okrem toho, napriek tomu, že podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku je súd povinný rozhodnúť o námietkach proti exekúcii do 60 dní od ich doručenia súdu, v danom prípade o námietkach podaných 3. marca 2006 bolo rozhodnuté až po viac ako troch rokoch, 27. marca 2009. Rovnako ani postup okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o povolenie odkladu vykonania exekúcie nemožno považovať za efektívne. Uvedená nečinnosť a neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože minimálne počas dvoch rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ v predmetnej veci počas exekučného konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, resp. k neefektívnej činnosti, a teda k priesťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu okresného súdu. Obranu predsedníčky okresného súdu, že priesťahy mali byť spôsobené „predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu, administratívnym pochybením civilnej kancelárie“, nebolo možné akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu (vyššieho súdneho úradníka alebo administratívneho pracovníka) vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priesťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním napr. na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk, teda 3 319,39 € „*vzhľadom na celkovú dobu konania, bezdôvodnú, subjektívne zavinenú úplnú nečinnosť*“ okresného súdu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri účelne vykonané úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 12. júna 2007, spísanie sťažnosti zo 6. augusta 2008 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 15. apríla 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2007 patrí odmena v sume dvakrát po 98,59 € a režijný paušál dvakrát po 5,91 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2009 prislúcha odmena v sume 115,90 € spolu s režijným paušálom 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 331,85 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009